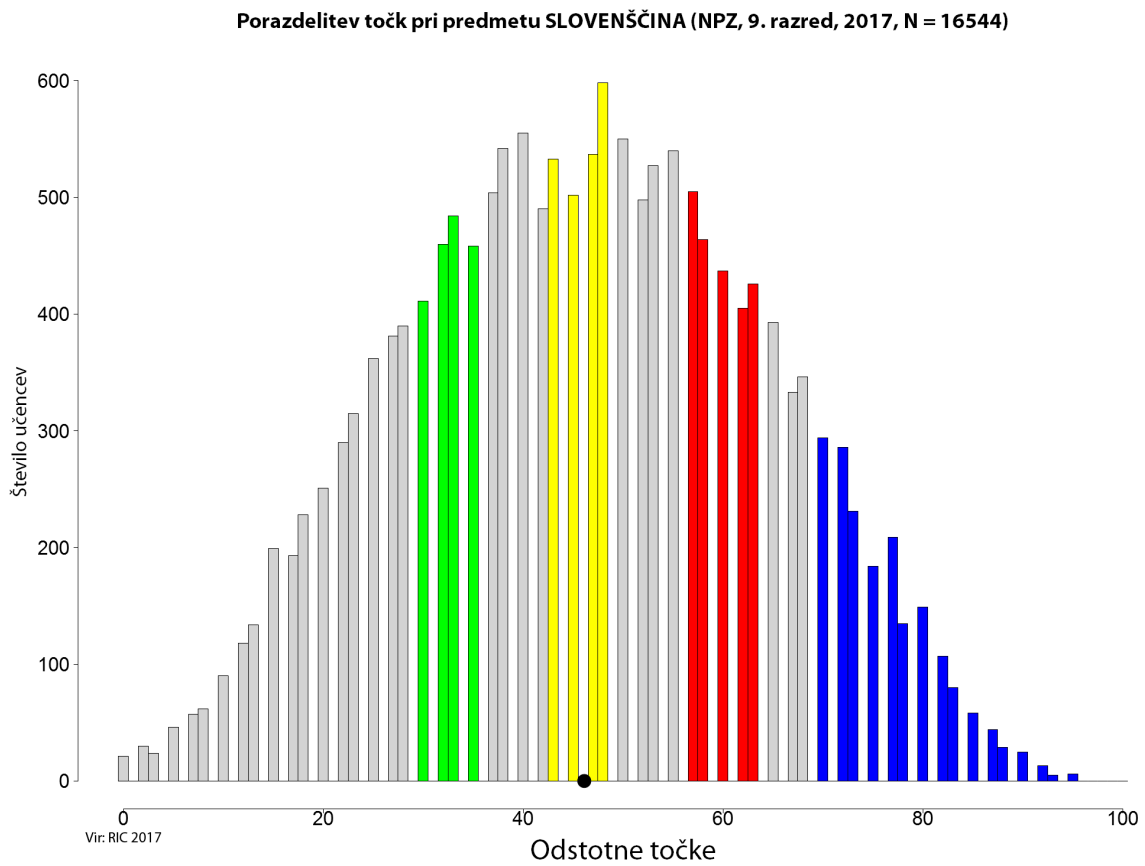

Predmetna komisija za slovenščino

Opisi dosežkov učencev na nacionalnem preverjanju znanja v 9. razredu

Slika: Porazdelitev točk pri slovenščini, 9. razred

Preizkus iz slovenščine je bil kot doslej dvodelen, v razmerju, kot ga določa učni načrt (UN): 40 % nalog v preizkusu je bilo namenjenih preverjanju standardov znanja iz književnosti, 60 % pa iz jezika. Dosežki letošnjega preizkusa glede znanja in zmožnosti učencev in učenk (v nadaljevanju v moški obliki) pri slovenščini ob zaključku osnovnega izobraževanja nakazujejo trende, ki jih opažamo že vrsto let.

Izhodiščna besedila in naloge v preizkusu

Izhodiščno besedilo (IB) v književnem delu preizkusa (I. del) je bil odlomek iz mladinskega romana Slavka Pregla *Srebro iz modre špilje*, V. *Ko vražički v Zarjinih očeh zaigrajo biljard* (MK 2003, str. 38–40). Naloge ob besedilu so preverjale recepcijsko zmožnost, tj. zmožnost samostojnega tihega branja neznanega književnega besedila in samostojnega pisanja o oz. ob njem (UN, standardi znanja, str. 93). Več nalog kot običajno je preverjalo zmožnost razumevanja besedil (iz neposrednih in posrednih besedilnih signalov) oz. samostojnega predstavljanja ugotovitev o književnem besedilu (npr. o književnih osebah, književni perspektivi), svoje ugotovitve so morali učenci ponazoriti, utemeljiti in vrednotiti. Dve nalogi sta preverjali literarnovedno znanje.

II., jezikovni del preizkusa je sestavljalo eno IB, in sicer publicistično besedilo Andraža Videta Čeligoja *Veslanje stoje – SUP, kaj je to?* (vir: <http://www.polet.si/dan-mladosti/veslanje-stoje-sup-kaj-je>). Besedilo je bilo prirejeno za potrebe NPZ, imelo je tudi sliko. Naloge iz jezika so v skladu s standardi znanja v UN (str. 88) preverjale zmožnost kritičnega sprejemanja enogovornega neumetnostnega besedila, tj. tihega branja in razumevanja besedila, primerne starosti učencev.

IB v obeh delih sta aktualni in zanimivi za mlade bralce.

V nadaljevanju besedila so preizkus in posamezne naloge v njem razvrščene glede na t. i. barvna območja: od zelenega, ki jih je uspešno rešila večina učencev, do modrega, ki jih je uspešno rešila le zgornja desetina učencev, in območja nad modrim, ki jih v 65 % primerov ne rešijo niti najboljši učenci. Bolj konkretno: zeleno območje označuje tiste učence, katerih skupni dosežki določajo mejo spodnje četrtnine dosežkov, rumeno pa tiste, katerih skupni dosežki določajo mejo med polovicama dosežkov. Rdečemu in modremu območju pripadajo najuspešnejši učenci oz. tisti, katerih skupni dosežki določajo mejo zgornje četrtnine dosežkov (rdeče) in zgornjih 10 % (modro). Posamezna območja kažejo, katere standarde znanja po UN učenci na splošno dosegajo in katerih ne in bi jim bilo zato pri pouku slovenščine treba posvetiti več pozornosti.

ZELENO OBMOČJE

V I. delu preizkusa (književni del) sta v zelenem območju dve nalogi, in sicer:

- **2. naloga** je preverjala **razumevanje teme** neznanega književnega besedila. V nalogi izbirnega tipa so morali učenci prepoznati in izbrati pravilno rešitev;
- **3. naloga** je preverjala **razumevanje bistvenih prvin** IB. Učenci so morali v izhodiščnem besedilu prepoznati in zapisati **književni čas** in **književni prostor**.

V II., jezikovnem delu preizkusa v zeleno območje spadajo štiri naloge:

- **1. naloga** je preverjala **okoliščine nastanka besedila** v neznanem umetnostnem besedilu. Učenci so morali na podlagi teme IB sklepati, zakaj je bilo to objavljeno v določenem mesecu. Kljub dejstvu, da podatka ni mogoče razbrati neposredno iz besedila, so to nalogo brez težav rešili tudi slabši učenci;
- **4., 6. in 7. naloga** so preverjale **razumevanje bistvenih podatkov** o prednostih in nekaterih značilnostih v IB opisanega športa. S tem tudi slabši učenci niso imeli težav, saj je bilo na vsa vprašanja mogoče odgovoriti z enostavnim izpisom iz besedila, poleg tega se jezikovna pravilnost odgovorov ni vrednotila.

Taksonomsko vse naloge, ki jih je uspešno rešila večina učencev (dobro so jih torej reševali tudi slabši učenci), preverjajo znanje na ravni poznavanja in razumevanja (nižje taksonomske ravni); po UN gre za minimalne standarde.

RUMENO OBMOČJE

V rumeno območje spada pet nalog iz II., jezikovnega dela preizkusa (štiri v celoti in ena delno), in sicer:

- v **8. nalogi** so morali učenci **določiti bistvene podatke** iz IB, in sicer so v nalogi alternativnega tipa prepoznavali značilnosti dveh vrst supov;
- v **10. nalogi** so morali učenci s svojimi besedami **razložiti besedno zvezo** iz IB (poimenovalna zmožnost);
- v **14. nalogi** so morali učenci **dopolniti povedi** oz. v kratkem besedilu besedi in besedno zvezo postaviti v **pravilno obliko**. Učenci s sklanjanjem samostalniških besednih zvez niso imeli večjih težav;
- **nalogi 12. a** in **13** sta preverjali **metajezikovno zmožnost**, in sicer so morali učenci v prvi iz povedi izpisati glagol, v 13. pa so morali izpisanim besedam **določiti izvorne lastnosti** (samostalnikom so morali poiskati in zapisati ustrezne nedoločnike iz iste besedne družine).

Naloge rumenega področja taksonomsko preverjajo nižje ravni (znanje, razumevanje in uporabo) ter pokrivajo minimalne standarde UN; pri doseganju teh konkretnih standardov so imeli težave le učenci z nižjimi dosežki.

RDEČE OBMOČJE

V I., književnem delu sta v rdečem območju dve nalogi, obe delno, in sicer:

- **4. a-naloga**, pri kateri so morali učenci prepoznati **glavni književni osebi** in svoj odgovor utemeljiti;
- **9. b-naloga** je preverjala **poimenovalno zmožnost**: učenci so morali **razložiti besedno zvezo** iz IB.

V II., jezikovnem delu preizkusa so v rdečem območju tri naloge v celoti (vse tri naloge z dvema točkovanima enotama), tri naloge pa delno (z eno točkovano enoto), in sicer:

- **2. in 5. naloga**, kjer so morali učenci **določiti bistvena podatka** o v IB opisanem športu (2. naloga) oz. pokazati **zmožnost selektivnega branja** – v IB so morali **poiskati podatke** o veslanju stoje nekoč in danes; 2. naloga je bila izbirnega tipa in je zahtevala prepoznavanje podatkov, 5. pa je zahtevala (samostojen) pravičen zapis odgovora; vrednotila se je torej tudi **jezikovna pravilnost**, ki tudi učencem z višjimi dosežki pogosto povzroča težave;
- v **16. nalogi** so morali učenci vprašalno poved spremeniti v vzklično, torej **izreči isto govorno dejanje na drugačen način**, pri čemer so morali upoštevati jezikovno pravilnost. Naloga je deloma preverjala tudi metajezikovno znanje (poznavanje nekaterih jezikoslovnih izrazov);
- **15. b-** in **19. a-naloga** sta preverjali **metajezikovno znanje**; v prvi so morali učenci iz povedi izpisati povedek, v drugi pa so se morali vprašati po podčrtanem delu zložene povedi – naloga je torej merila uporabno znanje;
- **21. A-naloga** je del tvorbenega naloge. Preverjala je, ali učenci znajo v svojih besedilih **uporabljati ustrezno jezikovno zvrst**.

V rdeče območje spadajo naloge, ki so preverjale nižje taksonomske ravni (razumevanje, uporabo in znanje). Kljub temu so imeli učenci (še posebej tisti z nizkimi dosežki) velike težave – predvsem gre namreč za naloge, ki zahtevajo samostojen zapis odgovorov. Dosežki opozarjajo predvsem na velik primanjkljaj devetošolcev pri jezikovni pravilnosti. Primanjkljaji pa se kažejo – in tudi na to PK za slovenščino opozarja že več let – tudi pri metajezikovni zmožnosti. Skrb zbuja dejstvo, da imajo učenci težave pri nalogah, ki po UN preverjajo minimalne standarde.

V modro območje spada dovršen del nalog I. dela preizkusa, in sicer štiri naloge v celoti in pet delno (od tega en del tvorbe naloge):

- **1. naloga** je od učencev zahtevala **poznavanje, razumevanje in uporabo literarnovednih izrazov**. Učenci so morali zapisati, v katero književno zvrst/vrsto uvrščamo IB;
- **4. b-naloga** je zahtevala od učencev **ločevanje glavnih in stranskih književnih oseb**; svoj odgovor so morali utemeljiti, kar je tistim z nižjimi dosežki povzročalo težave;
- **5. naloga** je preverjala zmožnosti doživljanja, razumevanja in vrednotenja književne osebe: učenci so morali **poiskati motiv za ravnanje ene izmed književnih oseb** (vzrok spreminjanja Andrejevega razpoloženja). Dosežki kažejo, da imajo učenci z nižjimi dosežki velike težave pri razumevanju vzročno-posledičnih razmerij v IB ter prepoznavanju besedilnih in medbesedilnih signalov;
- **6. a- in 6. b-naloga** sta preverjali **ravnanje književnih oseb (govor, motive za ravnanje, psihološko perspektivo)**, zahtevali sta natančno branje dveh izsekov besedila, primerjavo in sklepanje na podlagi prebranega;
- **7. naloga** je od učencev zahtevala **iskanje bistvenih prvin besedila** (natančno branje – iskanje in razlago šaljivega vprašanja);
- pri **10. nalogi** so morali učenci **prepoznati in razumeti književno perspektivo** – najti humorne prvine v besedilu. 7. in 10. naloga kažeta, da je za učence prepoznavanje in predvsem utemeljevanje humornih prvin zelo zahtevno;
- **9. a-naloga** je preverjala literarnovedno znanje, in sicer **prepoznavanje pesniškega sredstva v besedilu** (poosebitev). Dosežki opozarjajo na težave učencev pri razumevanju prenesenega pomena besed, morda pa tudi premalo oz. sploh ne poznajo in ne znajo uporabljati strokovnih terminov; a to ni značilnost le tokratnega preizkusa, ampak na to opozarjamo že nekaj let;
- **11. A-naloga** je del tvorbe naloge, kjer se je vrednotila vsebina: **zmožnost doživljanja, razumevanja in vrednotenja književne osebe** (spreminjanje odnosa do druge osebe in utemeljevanje s prvinami iz IB). Učenci so morali v zaokroženem besedilu pokazati tudi višje taksonomske ravni znanja (vse do vrednotenja), kar večini učencem, predvsem pa tistim z nizkimi dosežki, iz leta v leto povzroča velike težave.

V II. delu preizkusa spada v modro območje pet nalog v celoti in ena delno:

- **3. in 9. naloga** sta zahtevali **iskanje bistvenih podatkov v besedilu**. Dosežki opozarjajo, da utemeljevanja s podatki iz IB (3. naloga) in sklepanja na podlagi besedila (npr. o avtorju, kot je zahtevala 9. naloga) učenci z nizkimi dosežki ne zmorejo;
- **17. naloga** je preverjala **spraševanje po danih delih povedi**: učenci so morali razumeti podatke v IB in oblikovati ustrezno vprašalno poved k danemu odgovoru. Poleg vsebinske ustreznosti so morali paziti tudi na jezikovno pravilnost, in prav ta se je (kot smo ugotavljali tudi zgoraj) izkazala za problematično;
- pri **18. nalogi** so morali učenci v izbranem odstavku **prepoznati nanašalnice** osebnih in kazalnih zaimkov (razvijanje **poimenovalne zmožnosti**). Znova se je pokazalo, da ustrezne reference v IB prepoznajo zgolj uspešni učenci (še posebej v primerih, ko ne gre za iz sobesedila izločene povedi, ampak je treba referenco iskati v samem besedilu);
- **20. naloga** je preverjala **metajezikovno zmožnost: prepoznavanje pomenskih razmerij v zvezi dveh povedi** (vezalno in stopnjevalno razmerje) z uporabo abstraktnega znanja in logičnega mišljenja (česar glede na dosežke ne zmore velik delež devetošolcev);
- **nalogi 21. B in 21. C** sta kot dela tvorbe naloge zahtevali **pisanje besedilne vrste, predpisane z učnim načrtom** (tokrat je šlo za subjektivno predstavitev supanja sošolcem). Učenci so morali samostojno ubesediti svoj odgovor v zaokroženem besedilu (prepričevalni govor) ob upoštevanju jezikovne pravilnosti: tako pri vsebini kot pri jezikovni pravilnosti so bili uspešni zgolj učenci z najvišjimi dosežki.

Naloge, ki segajo v modro območje, so pokazale predvsem številne primanjkljaje v doseganju cilja razvijanja recepcijske zmožnosti (ta se kaže v interpretaciji umetnostnega, tokrat pripovednega besedila in v pisanju o njem). Naloge modrega območja je uspešno (in v visokem odstotku) rešila le zgornja desetina učencev z najvišjim dosežkom, kar zbuja skrb, saj večina nalog modrega območja pokriva minimalne standarde znanja, določene z UN (npr. prepoznavanje književne vrsti). Velik problem je, kot opozarjamo že nekaj zadnjih let, na eni strani zgolj površinsko razumevanje IB, pogosto zgolj na ravni posameznih povedi, ne pa besedila kot celote (s tem pa tudi npr. načina govora glavne književne osebe v povezavi s sporočilnostjo oz. namenom takega govora itd.). Prav tako učenci ne zmorejo poglobljenega razumevanja književnega besedila. Na drugi strani pa jim velike težave predstavlja tudi samostojno ubesedovanje/upovedovanje odgovorov, še posebej, če se preverja tudi njihova jezikovna pravilnost (velja tako za besedila tvorjena ob umetnostnem kot ob neumetnostnem besedilu).

V območje nad modrim v letošnjem preizkusu spada sedem nalog.

VI., književnem delu so to:

- **8. naloga**, ki je preverjala **bistvene prvine književnega besedila**, in sicer so učenci morali upoštevati neposredne in posredne besedilne signale v književnem besedilu; pri tem so razmišljali o književni osebi in njenem načinu doživljanja;
- **11. B-naloga** se kot del tvorbnice naloge nanaša na **jezikovno pravilnost**. Gre za nalogo, ki je povezana z vsebinskim delom (jezikovna pravilnost se je vrednotila le, če je bil učenec uspešen pri vsebinskem delu);
- **12. naloga**, ki je preverjala **literarnovedno znanje** (podatek iz zgodovine slovenskega knjižnega jezika). Naloga je sicer zahtevala utemeljitev, a je taksonomsko nezahtevna (raven poznavanja). Skrb zbujajoče je, da so bili pri tej nalogi tudi najboljši učenci manj uspešni.

VII., jezikovnem delu preizkusa so naloge v območju nad modrim te:

- **11. naloga** je preverjala **poimenovalno zmožnost** (iskanje podpomenke in nadpomenke, protipomenke ter besedi iste besedne družine);
- pri **15. a-nalogi** so morali učenci **označiti del povedi, ki odgovarja na vprašanje** (koga ali kaj). Skrb zbujajo, da so imeli z nalogo, ki zahteva le smiselno/praktično uporabo jezikovnega znanja (nižja taksonomska raven), težave tudi najboljši učenci;
- **nalogi 12. b in 19. b** sta preverjali **metajezikovno zmožnost**: prepoznavanje glagolskega vida (12. b) oz. poimenovanje osebkovega odvisnika (19. b).

Ugotavljamo, da učenci premalo poglobljeno in premalo kritično berejo besedila, še posebej umetnostna (berejo jih le »površinsko«), in imajo na splošno velike težave z nalogami, ki zahtevajo nekoliko bolj elaborirane odgovore. Kar je nenavadno, pa je dejstvo, da so imeli tudi najboljši učenci težave z nekaterimi nalogami, ki taksonomsko niso na višjih ravneh in preverjajo minimalne standarde (npr. nalogi 11 in 15. a).

SKLEP

Opisi dosežkov po območjih na letošnjem NPZ iz slovenščine omogočajo te sklepe: književni del so uspešno reševali samo učenci z najvišjimi dosežki, večina točkovanih enot v njem je namreč pripadla modremu območju (podobno lani) in območju nad modrim. Izbira IB se ne zdi problematična, saj tematika zadeva mlade bralce, prav tako so glavne književne osebe mladi ljudje. Dejstvo je, da so letos naloge v književnem delu nekoliko bolj segale na višje taksonomske ravni, zahtevale so več sklepanja, vrednotenja in utemeljevanja s konkretnimi primeri iz IB (a so večinoma preverjale minimalne standarde). Želja je, da bi se učenci pri pouku slovenščine posvečali bolj poglobljenemu in manj površinskemu branju, poleg razumevanja (umetnostnih in neumetnostnih) besedil tudi njihovemu analiziranju in sklepanju iz njih. V jezikovnem delu preizkusa se letos naloge precej enakomerno razporejajo po barvnih območjih. Ponovno (oz. še vedno) pa ugotavljamo, da le najuspešnejši učenci zmorejo svoje odgovore ustrezno utemeljevati na podlagi IB in sklepati iz njega ter samostojno pisati (kratke ali daljše) odgovore; le najuspešnejši so uspešni tudi pri nalogah, ki preverjajo metajezikovno zmožnost. To bi kazalo poučevati bolj na ravni besedila kot na ravni posamezne povedi.

Tudi letošnji opisi dosežkov kažejo, da številni učenci po 9-letnem šolanju in več kot 1700 urah pouka slovenščine ne dosegajo niti minimalnih standardov znanja. Še posebej izrazito se težave kažejo pri samostojnem tvorjenju jezikovno pravih zaokroženih besedil (in to ob besedilu katerekoli zvrsti oz. vrste). Prav jezikovna pravilnost vsako leto znova pripade modremu območju (letos tudi nad modrim), čeprav po UN sodi med minimalne standarde.

Preglednica: Specifikacijska tabela, slovenščina, I. del, 9. razred

I. del (KNJIŽEVNOST/PROZA): Slavko Pregl: *Srebro iz modre špije/V. Ko vražički v Zarjinih očeh zaigrajo biljard*

Naloga	Točke	ZMOŽNOST, STANDARD ZNANJA	Taksonomska stopnja	VSEBINE	Območje
		RAZVIJANJE RECEPTJSKE ZMOŽNOSTI Z BRANJEM UMETNOSTNIH BESEDIL IN PISANJEM O NJIH			
		<p>Učenec ima skladno s cilji iz tega učnega načrta razvito receptjsko zmožnost. Pokaže jo tako, da interpretativno in tiho bere književna besedila ter samostojno govori/piše o književnem besedilu/predstavi. Svoje trditve oziroma ugotovitve o književnih besedilih skladno s cilji v tem učnem načrtu ponazorji, utemelji in vrednoti.</p> <p>Razvito zmožnost pokaže tako, da: (UN, standardi znanja, str. 84)</p>		Književna besedila: PROZA – sodobna književnost	
1.	1	<p>Razvito receptjsko zmožnost pokaže tako, da:</p> <ul style="list-style-type: none"> – najde bistvene prvine književnega besedila (upošteva neposredne in posredne besedilne signale) (7., 8., 9. razred) (UN, standardi znanja, str. 93). <p>Učenec kot pomoč pri razvijanju receptjske/bralne zmožnosti usvoji tudi določeno literarnovedno znanje. Pokaže ga tako, da pozna, razume in uporablja literarnovedne izraze, navedene v tem učnem načrtu (7., 8., 9. razred) (UN, standardi znanja, str. 95).</p>	<ul style="list-style-type: none"> – znanje – razumevanje 	<p>Pridobivanje literarnovednega znanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pripovedništvo (UN, str. 43) 	modro
2.	1	<p>Razumevanje dogajanja, motivov, teme, sporočila in snovnega izhodišča književnega besedila pokaže tako, da:</p> <ul style="list-style-type: none"> – izrazi temo književnega besedila (9. razred) (UN, standardi znanja, str. 94). 	<ul style="list-style-type: none"> – razumevanje 		zeleno
3.	1	<p>Razvito receptjsko zmožnost pokaže tako, da:</p> <ul style="list-style-type: none"> – najde bistvene prvine književnega besedila (upošteva neposredne in posredne besedilne signale) (7., 8., 9. razred) (UN, standardi znanja, str. 93). 	<ul style="list-style-type: none"> – razumevanje 	<p>Pridobivanje literarnovednega znanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dogajalni oziroma književni prostor – dogajalni oziroma književni čas (UN, str. 43) 	zeleno
4. a	1	<p>Zmožnost doživljanja, razumevanja in vrednotenja književne osebe pokaže tako, da:</p> <ul style="list-style-type: none"> – loči glavno in stranske književne osebe v obravnavanem književnem besedilu (7., 8., 9. r.) (UN, standardi znanja, str. 93). 	<ul style="list-style-type: none"> – razumevanje 	<p>Pridobivanje literarnovednega znanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> – književna oseba (glavna, stranska) (UN, str. 43) 	rdeče
4. b	1		<ul style="list-style-type: none"> – uporaba 		modro
5.	1	<p>Svojo zmožnost doživljanja, razumevanja in vrednotenja književne osebe pokaže tako, da:</p> <ul style="list-style-type: none"> – poišče nekaj motivov za ravnanje književnih oseb (4., 5., 6. razred) (UN, str. 85). 	<ul style="list-style-type: none"> – razumevanje 		modro

Naloga	Točke	ZMOŽNOST, STANDARD ZNANJA	Taksonomska stopnja	VSEBINE	Območje
6. a	1	Zmožnost doživljanja, razumevanja in vrednotenja književne osebe	– razumevanje		modro
6. b	2	<p>pokaže tako, da:</p> <ul style="list-style-type: none"> – loči glavno in stranske književne osebe v obravnavanem književnem besedilu (7., 8., 9. razred) (UN, standardi znanja, str. 93); – opiše izbrano osebo, našteje značilnosti njenega govora, značaja, ravnanja in do nje vzpostavi kritično distanco (7., 8., 9. razred) (UN, standardi znanja, str. 93); – poudari njen socialni položaj, psihološke lastnosti, motive za ravnanje in perspektivo (7., 8., 9. razred) (UN, standardi znanja, str. 93). 			modro
7.	2	<p>Razvito zmožnost dokaže tako, da:</p> <ul style="list-style-type: none"> – najde bistvene prvine književnega besedila (upošteva neposredne in posredne besedilne signale) (7., 8., 9. razred) (UN, standardi znanja, str. 93); – izrazi svoje doživljanje, razumevanje in vrednotenje posameznih prvin besedila, predstave ter izpostavi njihovo vlogo (7., 8., 9. razred) (UN, standardi znanja, str. 93). 	– razumevanje		modro
8.	3	<p>Razvito recepcijsko zmožnost pokaže tako, da:</p> <ul style="list-style-type: none"> – najde bistvene prvine književnega besedila (upošteva neposredne in posredne besedilne signale) (7., 8., 9. razred) (UN, standardi znanja, str. 93). 	<ul style="list-style-type: none"> – razumevanje – analiza – sinteza 		nad modrim
9. a	1	Razvito recepcijsko zmožnost pokaže tako, da:	– znanje	Pridobivanje literarnovednega znanja:	modro
9. b	1	<ul style="list-style-type: none"> – najde bistvene prvine književnega besedila (upošteva neposredne in posredne besedilne signale) (7., 8., 9. razred) (UN, standardi znanja, str. 93); – učencem kot pomoč pri razvijanju recepcijske/bralne zmožnosti usvoji tudi določeno literarnovedno znanje. Pokaže ga tako, da pozna, razume in uporablja literarnovedne izraze, navedene v tem učnem načrtu (7., 8., 9. r.) (UN, standardi znanja, str. 96). <p>Poimenovalno zmožnost pokaže tako, da:</p> <ul style="list-style-type: none"> – razloži besedne zveze iz prebranega besedila (4., 5., 6. r.) (UN, standardi znanja, str. 81). 	<ul style="list-style-type: none"> – razumevanje – analiza – sinteza 	– poosebitev/poosebiljenje (UN, 6. r. str. 23)	modro rdeče
10.	2	<p>Prepozna in razume književno perspektivo, kar pokaže tako, da:</p> <ul style="list-style-type: none"> – izrazi značilnosti komične književne perspektive oziroma najde humorne prvine v besedilu ter presodi njihov učinek v besedilu (7., 8., 9. razred). 	<ul style="list-style-type: none"> – razumevanje – analiza – sinteza 		modro
12.	1	<p>Učenec kot pomoč pri razvijanju recepcijske/bralne zmožnosti usvoji tudi določeno literarnovedno znanje. Pokaže ga tako, da pozna, razume in uporablja literarnovedne izraze, navedene v tem učnem načrtu, ter pozna književna besedila obravnavanih obveznih avtorjev (7., 8., 9. razred) (UN, standardi znanja, str. 95); (7., 8., 9. r.) (UN, standardi znanja, str. 96).</p>	– znanje	Pridobivanje literarnovednega znanja: Učenci navedejo poglavitne značilnosti literarnih obdobj in smeri ter izbrane predstavnik in njihova dela. – protestantizem (UN, str. 68)	nad modrim

Naloga	Točke	ZMOŽNOST, STANDARD ZNANJA	Taksonomska stopnja	VSEBINE	Območje
		RAZVIJANJE RECEPTJSKE ZMOŽNOSTI S TVORJENJEM OB UMETNOSTNIH BESEDILIH (PISANJE)			
11.	A: 3 B: 2	Zmožnost doživljanja, razumevanja in vrednotenja književne osebe <p>pokaže tako, da:</p> <ul style="list-style-type: none"> – našteje značilnosti njenega značaja, poudari motive za ravnanje (7., 8., 9. r.) (UN, standardi znanja, str. 93). 	<ul style="list-style-type: none"> – razumevanje – uporaba – analiza – sinteza – vrednotenje 	<p>modro nad modrim</p>	
SKUPAJ 24					

Preglednica: Specifikacijska tabela, slovenščina, II. del, 9. razred

II. del (JEZIK: Andraž Vide Čeligoj, Veslanje stoje – SUP, kaj je to? Besedilo je prirejeno po spletni strani <http://www.polet.si/dan-mladosti/veslanje-stoje-sup-kaj-je>)

Naloga	Točke	ZMOŽNOST, STANDARD ZNANJA	Taksonomska stopnja	VSEBINE	Območje
		RAZVIJANJE ZMOŽNOSTI KRITIČNEGA SPREJEMANJA ENOGOVORNIH NEUMETNOSTNIH BESEDIL			
		<p>Učenec ima skladno s ciji iz tega učnega načrta razvito zmožnost kritičnega sprejemanja enogovornih neumetnostnih besedil. Pokaže jo tako, da:</p> <ul style="list-style-type: none"> – tekoče in primerno hitro tiho bere in razume svoji starosti ustrezna besedila, predvidena v tem učnem načrtu (7., 8., 9. razred) (UN, standardi znanja, str. 88); 			
1.	1	– določijo okoliščine nastanka besedila (7., 8., 9. r.) (UN, standardi znanja, str. 88);	– razumevanje		zeleno
2.	2	– določijo bistvene podatke (7., 8., 9. r.) (UN, standardi znanja, str. 88);	– razumevanje		rdeče
3.	2	– določijo bistvene podatke (7., 8., 9. r.) (UN, standardi znanja, str. 88);	– razumevanje		modro
4.	1	– določijo bistvene podatke (7., 8., 9. r.) (UN, standardi znanja, str. 88);	– razumevanje		zeleno
5.	2	– določijo bistvene podatke (7., 8., 9. r.) (UN, standardi znanja, str. 88);	– razumevanje		rdeče
6.	1	– določijo bistvene podatke (7., 8., 9. r.) (UN, standardi znanja, str. 88);	– razumevanje		zeleno
7.	1	– določijo bistvene podatke (7., 8., 9. r.) (UN, standardi znanja, str. 88);	– razumevanje		zeleno
8.	1	– določijo bistvene podatke (7., 8., 9. r.) (UN, standardi znanja, str. 88);	– razumevanje		rumeno
9.	1	– določijo okoliščine nastanka besedila (sporočevalčevu čustveno razmerje do predstavljenih predmetnosti) (7., 8., 9. r.) (UN, standardi znanja, str. 88);	– razumevanje		modro
		– določijo bistvene podatke (7., 8., 9. r.) (UN, standardi znanja, str. 88).	– analiza		
		RAZVIJANJE JEZIKOVNE IN SLOGOVNE ZMOŽNOSTI TER ZMOŽNOSTI NEBESEDNEGA SPORAZUMEVANJA (ZA IZBOLJŠANJE SPORAZUMEVALNE ZMOŽNOSTI)			
		<p>Učenec ima skladno s ciji tega učnega načrta razvito jezikovno in slogovno zmožnost ter zmožnost nebesednega sporazumevanja.</p> <p>Pojmenovalno zmožnost pokaže tako, da:</p>			
10.	1	– razloži besedne zveze iz prebranega besedila (7., 8., 9. r.) (UN, standardi znanja, str. 89);	– razumevanje	– uporaba	rumeno
11.	2	– k danim besedam doda njihove protipomenke, sopomenke, podpomenke in nadpomenke ter besede iz iste besedne družine (7., 8., 9. razred) (UN, standardi znanja, str. 89).	– razumevanje	– razumevanje	<p>Jezikoslovni izrazi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – besedna družina (UN, 2. VIO, str. 32) – podpomenka, nadpomenka, protipomenka (UN, 2. VIO, str. 32)

Naloga	Točke	ZMOŽNOST, STANDARD ZNANJA	Taksonomska stopnja	VSEBINE	Območje
		<u>Skladenjsko zmožnost</u> pokaže tako, da:			
14	2	– dopolni povedi s pomensko in oblikovno pravilnimi besedami (7., 8., 9. razred) (UN, standardi znanja, str. 90);	– znanje – uporaba		rumeno
15. a	1	– sprašuje po danih delih povedi (7., 8., 9. r.) (UN, standardi znanja, str. 89);	– razumevanje – uporaba		nad modrim
17	2	– sprašuje po danih delih povedi (7., 8., 9. r.) (UN, standardi znanja, str. 89);	– razumevanje – uporaba		modro
18	2	– v zvezah povedi odpravi ponovitve (4., 5. 6.) (UN, standardi znanja, str. 82);	– razumevanje – uporaba		modro
20	1	– v zvezi dveh povedi prepozna pomensko razmerje (8., 9. r.) (UN, standardi znanja, str. 90).	– znanje – razumevanje – analiza		modro
		<u>Slogovno zmožnost</u> pokaže tako, da:			
16	2	– izreka isto govorno dejanje na različne načine (7., 8., 9. r.) (UN, standardi znanja, str. 91);	– znanje – razumevanje – uporaba	Jezikoslovni izrazi: – poved: pripovedna, vprašalna, vzključna (UN, 2. VIO, str. 32) – velevnik (UN, 3. VIO, str. 55)	rdeče
21	A: 1	– v svojih besedilih uporablja ustrezno jezikovno zvrst (7., 8., 9. r.) (UN, standardi znanja, str. 91).	– uporaba		rdeče
		RAZVIJANJE METAJEZIKOVNE ZMOŽNOSTI			
		Učencem ima skladno s cilji iz tega učnega načrta razvito metajezikovno zmožnost. Pokaže jo tako, da:			
12. a	1	– pozna, razume, opiše in pravilno uporablja jezikoslovne izraze, določene s tem učnim načrtom (7., 8., 9. r.) (UN, standardi znanja, str. 92);	– znanje	Jezikoslovni izrazi: – glagol (UN, 6. r., str. 32)	rumeno
12. b	1	– besedam določi pomenske, oblikovne, slogovne, izvorne lastnosti, pri tem uporablja jezikoslovne izraze iz učnega načrta (8., 9. r.) (UN, standardi znanja, str. 92);	– znanje – razumevanje – analiza	Jezikoslovni izrazi: – časovna oblika: sedanjik, preteklik, prihodnjik (UN, 6. r., str. 32) – glagolski vid, nedovršnik, dovršnik (UN, 8. r., str. 55)	nad modrim
13	1	– besedam določi pomenske, oblikovne, slogovne, izvorne lastnosti, pri tem uporablja jezikoslovne izraze iz učnega načrta (7., 8., 9. r.) (UN, standardi znanja, str. 92);	– znanje – uporaba	Jezikoslovni izrazi: – besedna družina (UN, 2. VIO, str. 32) – samostalnik (UN, 2. VIO, str. 32) – glagol, nedoločnik (UN, 2. VIO, str. 32)	rumeno

Naloga	Točke	ZMOŽNOST, STANDARD ZNANJA	Taksonomska stopnja	VSEBINE	Območje
15. b	1	– opiše stavčnočlensko sestavo stavka, poimenuje stavčne člene in navede vprašalnice zanj (7., 8., 9. r.) (UN, standardi znanja, str. 92);	– znanje – razumevanje	Jezikoslovni izrazi: – stavčni člen: povedek (UN, 3. VIO, str. 55)	rdeče
19. a	1	– opiše stavčno sestavo podredno zloženih povedi – določi glavni stavek, poimenuje vrsto odvisnika in navede vprašalnico zanj (8., 9. r.) (UN, standardi znanja, str. 92);	– znanje – uporaba	Jezikoslovni izrazi: – odvisnik (UN, 3. VIO, str. 55)	rdeče
19. b	1	– opiše stavčno sestavo podredno zloženih povedi – določi glavni stavek, poimenuje vrsto odvisnika in navede vprašalnico zanj (8., 9. r.) (UN, standardi znanja, str. 92);	– znanje	Jezikoslovni izrazi: – odvisnik (osebkov) (UN, 3. VIO, str. 55)	nad modrim
RAZVIJANJE ZMOŽNOSTI TVORJENJA ENOGOVORNIH NEUMETNOSTNIH BESEDIL					
Učenec ima skladno s ciji iz tega učnega načrta razvito zmožnost tvorjenja enogovornih neumetnostnih besedil.					
Pokaže jo tako, da:					
21	B:2 C:2	– tvori (piše) besedilne vrste, predpisane s tem učnim načrtom; pri tem tvori smiselna, razumljiva, ustrežna, učinkovita in pravilna besedila (7., 8., 9. r.) (UN, standardi znanja, str. 88).	– znanje – razumevanje – uporaba – analiza – sinteza		modro modro
SKUPAJ 36					

PRILOGA

I. DEL

Slavko Pregl

SREBRO IZ MODRE ŠPILJE

V. Ko vražički v Zarjinih očeh zaigrajo biljard

Dež je proti jutru ponehal. Veter se je obrnil in dajal vtis, da se vrača na odprto morje, od koder je prišel. Sonce je opazovalo ohlajeno ozračje. Rastlinje po otoku se je pretegovalo in pokalo od odžeganega zelenega zdravja.

Andrej se je že navsezgodaj kot čisto slučajno šel malo motat v luko.

Srednje natančen pogled v fantovo srce bi kar hitro odkril srednje solidno zmedo. V tej zmedbi bi se gnetli spomini na zadnje dni šole, užaljenost in, hm, malce hrepenenja. Ampak v zvezi s tem hrepenenjem se je ... hja, se je nenadoma v načeloma tesne prostore naslikala Zarja. Andrej jo je z negotovo močjo mislil vreči ven. Ko se mu je že zazdelo, da mu je uspelo, je vsakič od nekod prišla nazaj. Navzven se je to kazalo v hitrih menjavah fantove dobre volje in jeze na ves svet.

Andrej se je zleknil v mivko ob vodi. Opazoval je, kdaj se bo na barki, ki je priplula včeraj in se imela v zavetrju nadvse dobro, pojavilo kakšno življenje. Takrat je od Fortunove hiše dol k obali prišla Ana s polnim predpasnikom umazanih krožnikov. Pričela jih je molče drgniti s peskom. Ko je končala, si jih je hotela zložiti nazaj v naročje.

»Bom jaz,« je zaklical Andrej in se spustil k vodi.

»O,« se je z brezizraznim obrazom razveselila Ana, »a boš res?«

»Ja,« je mrmral Andrej.

Pri hiši sta posodo razpostavila po mizi. Namesto brisanja s krpo se je opravka lotil sončni sušilni stroj z neba. V posebno košaro sta naložila novo porcijo in se vrnila k vodi. V tistem se je na krovu opazovane barke pojavila Zarja. Glodala je velik kos lubenice in peške pljuvala v vodo. Okrog njih se je takoj razvil spodoben ribji direndaj.

»Oho,« je rekla s polnimi usti, »oho.«

»Kaj pa je že spet?« je vprašal Andrej. Od nekod se je kar takoj odločno začela plaziti vanj nekakšna jeza.

»Nič,« se je hahljala Zarja, »zdaj vidim, zakaj nimaš časa zame. Tebi so bolj vseč starejše. Pa malo več je mora biti skupaj.«

Andrej je molče pomagal Ani odnesti košaro pomitega nazaj in se vrnil. Zarja je medtem skočila na kopno. Sedla je na razžrt železni stebriček. Kdove kdaj so nanj prvič privezali kdove kakšen čoln. Zdaj je bila nanj privezana jadrnica.

»Radostna vest,« je rekla, »tu ostanemo kakšnih deset dni.«

»Kakšna čast,« je odgovoril Andrej. »Ali naj zdaj zberem v pozdrav kakšno godbo na pihala in sedem postavnih mladcev?«

»Bi šlo,« je rekla Zarja. »Samo, nikanar se ne trudi preveč z godbo. Lahko bi ti zmanjkalo moči za ostalo.«

Če kdaj v očeh kakšnih punc vražički igrajo badminton, potem so v Zarjinih igrali biljard. Tako so imeli možnost igrati z več žogicami hkrati.

Andrej je začutil, da bodo pogovori s tem ženskim bitjem naporni. Gledal jo je malo v oči in malo v noge. Včasih tudi vmes. Od nekod se mu je prikradel stavek:

»A greva plavat?«

Zarja je tlesnila v smeh.

»Kaj pa rečeš punc, kadar si v mestu? Meni si v dveh dneh dvakrat predlagal, da bi šla plavat. A imaš domišljijo v zmrzovalniku?«

»Jasno,« je rekel Andrej. »Ves sem v zmrzovalniku. Bojim se, da bi ob tebi zagorel, saj razumeš, ne?«

»No,« se je zasmejala Zarja, »to je pa že bolje, se že razvijaš.«

Potem je mimogrede lahkotno vprašala:
»Pa se kaj bojiš, da bi zagorel?«
Andrej jo je pogledal v oči. Vražički so nenadoma odložili svoje biljardne palice.
Zastrigli so z ušesi in se postavili v pozor. Pravzaprav so se kradoma porazgubili.
»Torej,« je rekel Andrej, »torej jaz ...«
V tistem je iz notranjosti jadrnice priletel gromek moški glas:
»Priznam, da tako romantičnih stavkov že sto let nisem slišal. Res pa je, da jih še pol ure ne bi poslušal. Jaz spim, slišita?!«
Andrej se je stresel. Zarja je prešerno zaklicala: »V redu, Brane, v redu. Je že konec.«
Vrgla je obglodano lubenico v vodo. Napotila se je proti koncu pomola in pomahala Andreju, naj ji sledi.

(Odlomek.)

(Slavko Pregl, Srebro iz modre špilje, Mladinska knjiga 2003, str. 38–40.)

II. DEL

VESLANJE STOJE – SUP, KAJ JE TO?

2. 7. 2015

Piše: Andraž Vide Čeligoj

1. Ljudje so že od nekdaj stali na kakšni deski, ki je plula na vodi, in veslali. O tem, kdaj je postala to tudi oblika rekreacije, pa kroži več mitov. Nekoč naj bi bil to ritual* na Havajih, ki pa se v pisnih virih ni ohranil. O veslanju na deski niso pisali niti veliki angleški raziskovalec in morjeplovec James Cook, ne škotski pisatelj in esejist Robert Louis Stevenson in tudi ne ameriški novinar in pisatelj Jack London, ki so se zadrževali v teh krajih. Res pa je Cook v svojem dnevniku zapisal, da je na Tahitiju videl kanuista, ki je ujel val. In ni bil edini, mnogi raziskovalci so videli polinezijske ribiče ali brodnike, ki so stali v svojih kanujih in veslali čez čeri in grebene, da bi s sulico ujeli ribo.

2. Supanje – SUP je krajšava za angleški *Stand Up Paddling*, po naše bi temu lahko rekli »veslanje stoje« – se je vsekakor začelo na Havajih. Prevod iz havajskega poimenovanja *Ku Hoe He'e Nalu* je: stati, veslati, deskati, val. Kar je precej natančen opis športa – stojimo, veslamo, plujemo z desko na mirni ali divji reki, jezeru ali morju.

3. Ta šport je v Sloveniji in v tujini iz dneva v dan bolj priljubljen med vodnimi oblikami rekreacije, nad supanjem se navdušujejo mladi in stari. Za supanje ne potrebujete predznanja in posebnih priprav, le nekaj prave opreme, seveda pa morate znati plavati. Takoj ko boste stopili na SUP-desko in poprijeli za veslo, vam bo jasno, zakaj je danes to vse bolj priljubljena športna aktivnost. Je enostaven, sproščujoč in zabaven ali pa, za tiste, željne adrenalina, ekstremen šport po valovih in brzicah. Zaradi supanja bodo vaše počitnice dobile povsem drugačno razsežnost. Vendar to še zdaleč ni le popestritev klasične ponudbe v turističnih krajih, ampak tudi prvovrstna telovadba za telo pa tudi način za spoznavanje okolice in zabavno druženje hkrati. Si lahko predstavljate, da priveslate do šole ali službe? Ja, tokrat je to mogoče tudi pri nas.

4. Supanje vsestransko okrepi naše telo. Da pravilno zaveslamo z veslom v vodo, moramo obrniti tudi kolk in ramo, kar spominja na gibanje pri udarcu pri golfu, tenisu ali bejzbolu. Pri tej aktivnosti na vodi je dejavno skoraj vse telo, od prstov na nogi za ravnotežje do glave, ki spremlja dogajanje in nadzoruje naše premike. Glavno nalogo pri supanju ima hrbtna mišica, ki omogoča pokončno držo in stabilizira zgornji del telesa. Trebušna mišica je aktivna pri zavesljaju, podpira obračanje trupa pri premikanju vesel in sodeluje s hrbtno mišico pri uravnoteženju stoječega položaja na deski. Pri veslanju se krepijo mišice na tilniku, triceps (troglava mišica) in biceps (dvoeglava mišica) na rokah. Ker moramo ves čas držati ravnotežje, se sočasno krepijo še mišice zadnjice (gluteus), kvadriceps (štiriglava stegenska mišica) in zadnje stegenske mišice ter meča. Nič čudnega, da tudi nekateri nogometni in smučarski trenerji uvajajo supanje kot sestavni del kondicijske priprave, ki odločilno vpliva na uspeh športnikov. S to aktivnostjo se izboljšajo motorične sposobnosti posameznika, njegova moč, vzdržljivost, koordinacija, gibljivost in seveda razvoj ravnotežja.

5. Poznamo trde in napihljive supe. Trdi se po navadi uporabljajo za tekmovanja in supanje na valovih oziroma si jih lastijo tisti, ki živijo čisto ob vodi, ker so zaradi svoje dolžine

in dejstva, da so narejeni iz enega samega dela kompozitnih** materialov, manj primerni za transport do zaželenega dela reke, jezera ali morja. V zadnjem času so zaradi bliskovitega tehnološkega razvoja postali zelo priljubljeni napihljivi supi. Pa brez skrbi, pod vami se ne bodo zvijali kot napihljiva blazina. Zaradi posebnega materiala in postopka izdelave so izredno togi in hkrati lahki, tako da transport do prve luže, po kateri bomo veslali, ni težaven. Lahko jih pospravimo v torbo, pa tudi za prevoz v avtu ali na barki so bolj enostavni. Njihovi prednosti sta tudi večja odpornost proti udarcem in daljša vzdržljivost. Seveda si desko izberemo po svojih željah in glede na namen uporabe.

(Prirejeno po: <http://www.polet.si/dan-mladosti/veslanje-stoje-sup-kaj-je>. Pridobljeno: november 2015.)

SLOVAR

* ritual – obred

** kompoziten – sestavljen

I. DEL

Naloge iz I. dela se navezujejo na odlomek besedila Slavka Pregla *Srebro iz modre špilje*.
Pozorno preberi izhodiščno besedilo in reši naloge.

1. V katero književno vrsto/zvrst uvrščamo besedilo?

(1 točka)

2. O čem predvsem govori besedilo? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- A O Andrejevi pomoči Ani pri pomivanju krožnikov.
- B O Zarjinem posmehovanju Andrejevi domišljiji.
- C O odnosu med Andrejem in Zarjo.
- Č O Branetovi prekinitvi Andrejeve izpovedi.

(1 točka)

3. Kdaj in kje se dogaja zgodba?

Čas dogajanja: _____

Kraj dogajanja: _____

(1 točka)

4. Kateri sta glavni in kateri stranski književni osebi v odlomku? Svoj odgovor utemelji glede na izhodiščno besedilo.

4. a) Glavni književni osebi: _____

Utemeljitev: _____

(1 točka)

4. b) Stranski književni osebi: _____

Utemeljitev: _____

(1 točka)

5. Še enkrat preberi 3. odstavek.
Zakaj se Andrejevo razpoloženje hitro spreminja?

(1 točka)

6. Preberi Zarjino in Branetovo izjavo.

»Nič,« se je hahljala Zarja, »zdaj vidim, zakaj nimaš časa zame. Tebi so bolj všeč starejše. Pa malo več je mora biti skupaj.«

»Priznam, da tako romantičnih stavkov že sto let nisem slišal. Res pa je, da jih še pol ure ne bi poslušal. Jaz spim, slišita?!«

6. a) Primerjaj njuni izjavi. Kakšen ton sta oba izbrala?

(1 točka)

6. b) Kaj sta želela s svojima izjavama doseči?

(2 točki)

7. S katerim šaljivim vprašanjem Zarja pospremi Andrejevo povabilo na plavanje? Izpiši ga in ga pojasni.

Izpis: _____

Pojasnilo: _____

(2 točki)

8. Preberi.

Če kdaj v očeh kakšnih punc vražički igrajo badminton, potem so v Zarjinih igrali biljard. Tako so imeli možnost igrati z več žogicami hkrati.

Andrej jo je pogledal v oči. Vražički so nenadoma odložili svoje biljardne palice. Zastrigli so z ušesi in se postavili v pozor. Pravzaprav so se kradoma porazgubili.

Kaj iz »igre vražičkov« v Zarjinih očeh izvemo o njej? Kako se s to igro kaže sprememba njenega odnosa do Andreja? Odgovor zapiši v eni ali dveh povedih.

(3 točke)

9. Preberi.

Dež je proti jutru ponehal. Veter se je obrnil in dajal vtis, da se vrača na odprto morje, od koder je prišel. Sonce je opazovalo ohlajeno ozračje. Rastlinje po otoku se je pretegovalo in pokalo od odžeganega zelenega zdravja.

9. a) Katero pesniško sredstvo prevladuje v odstavku?

(1 točka)

9. b) Kaj pomeni podčrtana besedna zveza? Pojasni s svojimi besedami.

(1 točka)

10. Kako/S čim avtor doseže humornost v besedilu? Navedi tudi primer iz izhodiščnega besedila.

(2 točki)

11. Predstavi Andrejevo spreminjanje odnosa do Zarje. Vsako spremembo (navedi tri) pojasni s podatki iz odlomka. Napiši zaokroženo besedilo v največ šestih povedih.

A	B
3	2

12. Preberi trditev.

V protestantizmu smo Slovenci dobili slovenski jezik.

Ali je ta trditev pravilna?

DA NE

Utemeljitev:

(1 točka)

II. DEL

Naloge iz II. dela se navezujejo na besedilo *Veslanje stoje – SUP, kaj je to?*
Pozorno preberi izhodiščno besedilo in reši naloge.

1. Kaj je najverjetnejši vzrok, da je bilo besedilo objavljeno v mesecu juliju?

(1 točka)

2. Katere podatke o supanju izveš iz izhodiščnega besedila? Obkroži črke pred pravilnimi odgovori.

- A Komu supanje odsvetujejo.
- B Kaj pomeni beseda supanje.
- C Kdo vse je v preteklosti pisal o supanju.
- Č Kateri deli telesa so aktivni pri supanju.
- D Kdaj se je začelo supanje.
- E Katere vrste supov poznamo.
- F Katera so pravila tega športa.

(2 točki)

3. Ali poznamo izvor supanja? Obkroži odgovor in ga utemelji s podatki iz 1. in 2. odstavka. Odgovor napiši v eni ali dveh povedih.

DA NE DA in NE

Utemeljitev: _____

(2 točki)

4. Avtor navaja različne prednosti tega športa. Naštej tri.

(1 točka)

5. Čemu so ljudje veslali stoje nekoč in čemu tako veslajo danes? Odgovor napiši v eni ali dveh povedih.

(2 točki)

6. Katero veščino moramo obvladati, preden se odločimo za supanje?

(1 točka)

7. Zakaj trenerji nekaterih športov vključujejo supanje v kondicijske priprave?

(1 točka)

8. V zadnjem odstavku izhodiščnega besedila avtor primerja dve vrsti supov. S križcem označi, za katero vrsto supov velja posamezna trditev.

	Trdi supi	Napihljivi supi
Imajo daljšo življenjsko dobo.		
Lažje jih je prenašati.		
So prilagojeni za supanje po nemirnih vodah.		
So primernejši za tekmovanja.		

(1 točka)

9. Kaj v izhodiščnem besedilu izvemo o njegovem avtorju? Obkroži črki pred pravilnima odgovoroma.

- A Navdušen je nad supanjem.
- B Je učitelj supanja.
- C Prodaja SUP-deske.
- Č Spozna se na SUP-deske.
- D Prvič je supal na Havajih.

(1 točka)

10. Kaj v 2. povedi izhodiščnega besedila pomeni podčrtana besedna zveza? Zapiši jo z drugimi besedami.

(1 točka)

11. Preberi povedi.

Supanje je tudi v Sloveniji iz dneva v dan bolj priljubljeno, nad njim se navdušujejo mladi in stari. Za ta šport ne potrebujete predznanja in posebnih priprav, le nekaj prave opreme, seveda pa morate znati plavati.

Iz povedi izpiši:

a) podpomenko in nadpomenko: _____

b) protipomenki: _____

c) besedi, ki sodita v isto besedno družino: _____

(2 točki)

12. Preberi poved.

O tem, kdaj je nastala ta oblika rekreacije, pa kroži več mitov.

12. a) Izpiši glagola.

(1 točka)

12. b) Ali se glagola med seboj ločita samo po času? Pojasni.

(1 točka)

13. Vsakemu samostalniku dopiši glagol v nedoločniku, ki sodi v isto besedno družino.

Samostalnik	Glagol v nedoločniku
deska	
plavanje	
telovadba	

(1 točka)

14. Besede v oklepajih postavi v ustrezne oblike.

Poznamo dvoje različnih vrst (*deska*) _____ za supanje. Za
_____ (*človek*), ki supajo zaradi adrenalina, so zelo pomembni valovi.
Mnogi športniki se na (*kondicijske priprave*) _____
_____ ukvarjajo s supanjem.

(2 točki)

15. Preberi poved.

Zaradi supanja bodo vaše počitnice dobile povsem drugačno razsežnost.

15. a) Obkroži del povedi, po katerem se vprašaš koga ali kaj.

(1 točka)

15. b) Iz povedi izpiši povedek.

(1 točka)

16. Vprašalno poved spremeni v vzklično. Uporabi velelnik.

Si lahko predstavljate, da priveslate do šole ali službe?

(2 točki)

17. Napiši vprašalno poved, ki bo ustrezala danemu odgovoru. Pomagaj si s 3. odstavkom.

Vprašanje	Odgovor
	Nad supanjem.
	Za supanje.
	Zaradi supanja.

(2 točki)

18. V zadnji povedi 3. odstavka so podčrtane nekatere besede. Na kaj se glede na besedilo tega odstavka nanašajo?

tokrat _____

to _____

pri nas _____

(2 točki)

19. Preberi poved.

Jasno vam bo, zakaj je danes to vse bolj priljubljena športna aktivnost.

19. a) Vprašaj se po podčrtanem delu povedi.

(1 točka)

19. b) Poimenuj vrsto odvisnika.

(1 točka)

20. Preberi povedi.

Trebušna mišica je aktivna pri zavesljaju in pri tem sodeluje s hrbtno mišico. _____

Za supanje ne potrebujete samo predznanja in posebnih priprav, ampak morate znati tudi plavati. _____

Določi vrsto razmerja med stavki. Na črtici zapiši ustrezni številki. Dve razmerji sta odveč.

1 ločno razmerje

2 protivno razmerje

3 stopnjevalno razmerje

4 vezalno razmerje

(1 točka)

